

3
-332 m/f (m)
LATVIJAS KP CK PROPAGANDAS UN AĢITACIJAS NODAĻA

L 5521 (P)
**STARPTAUTISKAIS STĀVOKLIS
UN TAUTU CĪŅA PAR MIERA
NOSARGĀŠANU**

(MATERIALS REFERATIEM UN PĀRRUNĀM)

RĪGĀ 1953. GADĀ

СЪВЕЩАНИЕ НА КОМИТЕТО ЗА
ОТБОР НА ПЕРИОДИКА
И НА ТИТУЛАРИИТЕ НА
ИЗДАВАНИЯТА
ИЗДАНО ОТ
ИЗДАТЕЛСТВОТО НА
НАУКАТА И ОБРАЗОВАНИЕТО

53-21.334.

Latv. PSR Valsts Bibliotēka
Inv. 53-21334

0309065268

7

3
332

Visplašākie pasaules sabiedrības slāņi seko notikumiem, kas norisinās mūsu dienās starptautiskajā arenā. Šie notikumi raksturīgi ar Padomju Savienības, tautas demokrātijas valstu un visas miera noietnes nopietniem panākumiem cīņā par starptautiskā saspīlējuma mazināšanu, par mieru, par jauna pasaules kara novēršanu.

Bet agresori nerimstas. Baidīdamies no starptautiskā saspīlējuma mazināšanās, viņi organizē jaunas provokācijas un savērētības pret mieru un tautu drošību. Tieši tādēļ visas pasaules mieru mīlošās tautas seko agresoru intrigām un avanturām un paaugstina savu modrību un aktivitāti cīņā par sasniegtās uzvaras nostiprināšanu, vēl noteiktāk cīnās par visu neatrisināto starptautisko jautājumu noregulēšanu miera ceļā.

Miera cīņas avangardā iet lielā Padomju Savienība. Padomju tauta, bezbailīgi un nelokāmi aizstāvēdama miera lietu, ir iedvesmojošs piemērs visām brīvību mīlošajām tautām.

1953. gada 31. augustā Maskavā notika Miera aizstāvēšanas padomju komitejas paplašinātais plenums. Plenums apsprieda jautājumu par Vispasaules Miera Padomes sesijā Budapeštā pieņemto lēmumu realizēšanu un nosprauda Miera aizstāvēšanas komitejām uzdevumus PSR Savienībā tuvākam laikam.

Miera aizstāvēšanas padomju komitejas plenums ar gandarījumu atzīmēja panākumus, ko guvušas pasaules tautas cīņā par starptautiskās drošības saglabāšanu, un atbalstīja Vispasaules Miera Padomes lēmumus, kas prasa noregulēt visas pretrunas starp valstīm sarunu ceļā.

Vispasaules Miera Padomes Budapeštas sesijas Deklarācija un uzsaukums satur aicinājumu tautām prasīt no savām valdībām, lai tās sarunu ceļā panāktu vienošanos. «Ir radusies liela cerība, — teikts uzsaukumā. — Katrs cilvēks tagad redz, ka vienošanās iespējama. Ir iespējams darīt galu asins izliešanai. Iespējams darīt galu «aukstajam karam»».

Vispasaules Miera Padomes vēsturiskajā Deklarācijā paziņots, ka var stāties pie visu starptautisko pretrunu mierīgas noregulēšanas, ka katrai tautai ir tiesības brīvi izvēlēties savu dzīves veidu un jācieņa tas dzīves veids, kuru brīvi izvēlējušās citas tautas, ka dažādu sistemu vienlaikus pastāvēšana miera apstākļos ir iespējama, bet sakari starp tautām ir izdevīgi visiem. Si

tautu mierīga sadzīvošana paredz, lai visi konflikti un strīdi tiktu izšķirti sarunu ceļā.

Miera noņemne pēdējā laikā guvusi zināmus panākumus cīņā par mieru. Pēc ilgāka saspīlējuma pieauguma perioda, pirmo reizi pēckara gados izjūtama starptautiskā stāvokļa saspīlējuma mazināšanās: pārtraukta asinsizliešana Korejā, sagrauta provokatoriskā avatūra Berlinē, uzlabojušās Padomju Savienības attiecības ar kaimiņu valstīm.

* * *

Pamiera noslēgšana Korejā ir varonīgās korejiešu tautas, drošsirdīgo ķīniešu tautas brīvprātīgo un visu mieru mīlošo spēku liela uzvara. Pamiera parakstīšana Korejā liecina par to, ka miljonu cilvēku miera griba kļuvusi tik varens un reāls spēks, ka agresori bija spiesti ar to reķināties.

Imperialistisko aprindu izraisītais asiņainais karš Korejā, kas prasīja daudzas cilvēku dzīvības un slēpa sevī visnopietnāko starptautisko sarežģījumu draudus, ilga vairāk nekā trīs gadus. Agresori ar ASV priekšgalā, kas cerēja ātri nospīst korejiešu tautu verdzībā, pārrēķinājas. Viņi bija spiesti parakstīt pamieru, jo saprata, ka uzvarēt nav iespējams. ASV astotā armija, kas karoja Korejā, divas reizes pilnīgi pārmainīja savu sastāvu. Vairāk nekā desmit tūkstoš lidmašīnas, ko Amerika sūtīja uz mazo valsti, bakterioloģiskās un napalma bumbas, tas viss nevarēja grozīt frontes līniju. Atbrīvošanās kara taisnīgie mērķi deva korejiešu tautai un ķīniešu brīvprātīgajiem nepārvaramu spēku. Karš parādīja, ka tauta, kas cīnās par taisnu lietu, nav uzvarāma pat tad, kad, kā sacīja G. M. Maļenkovs, uz to gāžas mūsdienu imperialisma pati spēcīgākā kara mašīna.

Bet pamiers Korejā ir tikai sākums Korejas problemas galīgai mierīgai noregulēšanai. Uzdevums ir nostiprināt šo svarīgo miera panākumu, nodrošināt pamiera nosacījumu precīzu ievērošanu, sasaukt politisko konferenci un nodrošināt tās sekmīgu darbu.

Tomēr, kā to apstiprina fakti, miena ienaidnieki visiem spēkiem cenšas kavēt Korejas jautājuma mierīgu atrisināšanu. Ameriķaņu puse sistemātiski pārkāpj vienošanos par pamieru.

Ameriķaņu ieliktenis Seulā Li Sin Mans paziņoja, ka viņš atjaunos kara darbību, kad viņam labpatiks, un ka viņš vispār neatzīstot pamieru.

Jaunais darījums starp ASV valsts departamentu un Li Sin Mana «valdību» — tā sauktā «līguma par savstarpēju aizsardzību» noslēgšana parāda, ka ASV nav atteikušās no saviem agresīvajiem plāniem. No šī jaunā militārā līguma projekta kļūst skaidrs, ka ameriķaņu valdošās aprindas grib atstāt savu kara-

spēku Dienvidkorejā uz nenoteiktu laiku, kaut arī vienošanās par pamieru tieši norāda, ka politiskās konferences uzdevums ir sarunu ceļā atrisināt jautājumu par visa ārzemju karaspēka izvešanu no Korejas. No līguma izriet arī, ka tā dalībniekiem ir nodoms turpmāk paplašināt teritoriju, kas pakļauta ASV vai Li Sin Mana valdības kontrolei.

Dažas dienas pirms šī līguma parādīšanās tika publicēta 16 valstu deklarācija, kuras piedalījās intervencijā Korejā. Arī šai deklarācijai ir agresīvs raksturs; no tās teksta izriet, ka 16 valstis, tai skaitā ASV un Anglija, uzņēmušās saistības atjaunot kara darbību Tālajos Austrumos, ja to no jauna sāks militāru avantūru cienītāji. Pie tam šoreiz viņi draud izvērst karu ārpus Korejas robežām.

Tie paši spēki, kas rada šķēršļus miera saglabāšanai un nostiprināšanai Austrumos, 1953. gada 17. jūnijā noorganizēja provokāciju Berlīnes demokrātiskajā sektorā. Berlīnes provokācijas organizatoriem bija tālu ejoši mērķi. Viņi bija aprēķinājuši dot triecienu Vācijas Demokrātiskajai Republikai, gāzt tās tautas valdību, nodibināt fašistisku diktatūru un pievienot Austrumvāciju agresīvajam rietumu blokam. Avantūru Berlīnē jau sen gatavoja amerikāņu izlūkošanas dienests. No šīs avantūras nestāvēja malā arī Anglijas un Francijas okupācijas varas organi. Kopā ar Rietumu lielvalstu militārajiem varas orgāniem Berlīnes provokācijas sagatavošanu un realizēšanu tieši vadīja reakcionārie Bonnas valdītāji Adenauers un Kaizers, kā arī labējo sociāldemokrātu barveži Ollenhauers un Reiters. Pateicoties Padomju Savienības nelokāmībai cīņā par mieru, kā arī VDR valdības veiktajiem pasākumiem, fašistiskā avantūra ar kaunu izgāzās. Kā jau bija sagaidāms, provokācijas organizatori neatrada atbalstu plašās tautas masās. Lielais vairums vāciešu noteikti nosodīja ārzemju algotņu noziedzīgo rīcību.

Jo neauglīgākas kļūst agresoru cerības uz Padomju Savienības un tautas demokrātijas valstu novājināšanu, jo neizvēlīgāki kļūst agresori, izraugoties avanturistisko plānu līdzekļus un izpildītājus.

Agresīvās politikas kalpībā uzņemta tā sauktā «aukstā kara stratēģija» un visāda veida starptautiskas provokācijas. Biedrs G. M. Maļenkovs norādīja: «Starptautisko attiecību vēsturē līdz šim nav bijis tāda graužošanas darbības vēriena, tik rupjas iejaukšanās valstu iekšējās lietās, tādu sistematisku starptautisku provokāciju, kādas pašlaik piekopj agresīvie spēki». Graužošo darbību pret suverēnu valstu likumīgajām valdībām dažas amerikāņu aprindas pacēlušas līdz *valdības politikas līmenim*.

Šīs politikas izpausme ir ASV kongresa pieņemtais tā sauktais «Likums par drošības savstarpēju nodrošināšanu», saskaņā ar

kuru tiek asignēts simtiem miljonu dolaru kaitnieciskai un graužošanai darbībai pret PSRS un tautas demokrātijas valstīm.

Šīs graužošanās un provokatoriskās politikas rezultāti ir Berlīnes avantūra, kā arī pēdējie notikumi Iranā un Marokā.

1951. gada pavasarī Irānas parlaments tautas masu spiediena ietekmē pieņēma lēmumu par naftas rūpniecības nacionalizāciju un cīnījās par angļu imperialisma izdzīšanu no valsts, par nacionalās neatkarības nodibināšanu.

Ameriķaņu naftas monopoli centās izmantot angļu izdzīšanu no Irānas, lai iegūtu varu pār Irānas naftu, un šai nolūkā sāka koķētēt ar Mosadika valdību, kas cīnījās pret angļu imperialismu.

Tomēr valstī plaši izvērsusies nacionalā atbrīvošanās kustība pret jebkuru imperialismu piespieda ASV mainīt savu politiku, izlīgt ar saviem angļu konkurentiem un ar Irānas reakcionāro spēku palīdzību gāzt Mosadika valdību. Tā rezultātā nodibinājās ģenerāļa Zachedi militārā diktatura, ar kuras palīdzību ASV paredz realizēt savu kundzību Iranā.

Jau septembrī ASV sūtnis Iranā Hendersons un premjerministrs Zachedi apmainījās vēstulēm par «palīdzību» Iranai. Visa šī «palīdzība» ir vērsta uz nacionalās atbrīvošanās kustības apspiešanu, uz valsts pārvēršanu par placdarmu agresīvai darbībai pret PSRS.

Marokā, tāpat kā Iranā, pēdējos gados izvērsusies varena nacionalās atbrīvošanās kustība, kas vērsta pret franču un amerikāņu imperialismu.

Franču valdība, vēlēdamās saglabāt savu protektorātu pār Maroku un apspiest tautas cīņu par neatkarību, cietsirdīgi izrēķinās ne tikai ar demokrātiskajiem darbiniekiem un partijām, bet arī ar nacionālo buržuāziju, kura cenšas pēc demokrātiska režīma nodibināšanas. Ar to arī izskaidrojams tas, ka franču varas organi varmācīgi gāza Marokas sultānu, masveida pārmeklēšanas, marokaniešu aresti un nošaušanas.

Lielas kara un ekonomiskas intereses Marokā ir arī Amerikas Savienotajām Valstīm. Ameriķaņu veikalnieki šeit sagrābuši naftas rajonus un krāsaino metālu atradnes. Tādēļ ASV pielika visas pūles, lai realizētu Marokas pāreju no franču protektorāta amerikāņu ekonomiskā un militārā kontrolē. Šajā nolūkā Dalless pat izvirzījis «pašpārvaldes attīstības nokārtošanas» programmu Ziemeļafrikas valstīs.

Tāpēc, kad 15 Afrikas un Azijas valstis prasīja izskatīt Marokas jautājumu ANO Drošības padomē un atbalstīt marokaņu tautu tās cīņā par brīvību un neatkarību, ASV kopā ar Franciju noraidīja 15 valstu prasības Marokas jautājumā.

Tomēr uzcītība, ar kādu agresīvās aprindas pēdējā laikā organizē provokācijas, sazvērestības, avantūras un kurina «auksto karu», kas saindē starptautisko atmosferu, liecina nevis par

spēku, bet gan par imperialistiskās nometnes pieaugošo vājumu. Patiesībā vēl nekad kapitalistiskā sistema nav tik uzskatāmi demonstrējusi savu vēsturisko bankrotu, kā pašlaik.

Notiek kapitalisma vispārējās krīzes tālāka padziļināšanās. Pastiprinās pretrunas starp darbu un kapitalu, starp dažādām finansu grupām un imperialistiskajām lielvalstīm to cīņā par izejvielu avotiem, cīņā par svešu teritoriju sagrābšanu, pastiprinās pretrunas starp saujiņu valdošo «civilizēto» nāciju un simtiem miljoniem koloniju un atkarīgo zemju tautām. Agresīvā Atlantijas bloka valstīs militarizācijas politikas rezultātā ekonomika atrodas ļoti smagā stāvoklī. Valsts finanses atrodas krīzes stāvoklī. Kapitalistisko valstu valdības pašreizējos apstākļos nespēj sabalansēt savus budžetus. Tiek sastādīti budžeti, kuros jau paredzēts ļoti liels deficīts. Plaši pielieto inflāciju. Tas viss noved pie tautas masu dzīves līmeņa pazemināšanās, pie darbaļaužu cīņas pastiprināšanās par savām tiesībām un interesēm.

Ar katru gadu arvien plašāk un plašāk izvērsas šī darbaļaužu cīņa par savām tiesībām, par maizi, par mieru un brīvību. Neizmērojami augusi un nostiprinājušies darbaļaužu cīņas vienība. Kapitalistisko valstu iekšējo stāvokli raksturo streiku kustības milzīgs pieaugums.

Pēc Darba Ministrijas datiem ASV tikai šā gada 5 mēnešu laikā notikuši 2325 streiki, kuros piedalījās 1095 tūkstoši cilvēku.

Spilgts piemērs darbaļaužu varonīgajām cīņām par maizi, par savām tiesībām ir 1953. gada augusta streiks Francijā. Sākmies ar Parīzes sakaru darbinieku streiku augusta pirmajās dienās, streiks drīz aptvēra četrus miljonus cilvēku. Ierēdņi un dzelzceļnieki, pastnieki un kalnrači, elektriķi un autobusu šoferi kopīgi uzstājās pret valdības ārkārtējiem dekretiem, par savas nabadzīgās darba algas paaugstināšanu. Streiks pauda Francijas darbaļaužu masu neapmierinātību ar Francijas valdošo aprindu piekopto Atlantijas pakta politiku, militarizācijas un tautas masu izputināšanas politiku.

Pieaug streiku kustība Itālijā, Beļģijā, Rietumvācijā, Japānā un citās valstīs.

Monopolistu uzbrukums darbaļaužu dzīves līmenim, draudi zaudēt nacionālo neatkarību un fašisma pieaugums paceļ cīņā par brīvību un nacionālo neatkarību visus progresīvos iedzīvotāju slāņus, saliedē viņus zem demokratiskās frontes karoga.

Francijas un Itālijas demokratiskie spēki Komunistiskās partijas vadībā ne vienu reizi vien guvuši spīdošas uzvaras cīņā par savām tiesībām un nacionālo neatkarību. Šo uzvaru spilgti apliecina Francijas Kompartijas uzvara municipalajās vēlēšanās, kas notika Parīzē 1953. g. maijā, Francijas progresīvo arodbiedrību un politisko darbinieku: Francijas Komunistiskās partijas

CK sekretara Žaka Diklo, redzamo franču sabiedrisko darbinieku Alena Le Leapa, Lisjena Molino, Andrē Stila, Gi Dikolona, Pola Lorana un nelokamā ciniņāja par mieru Anrī Martena atbrīvošana no cietuma.

Demokratisko spēku uzvaru spilgti ilustrē arī Itālijas parlamenta vēlēšanu rezultāti 1953. gada 7.—8. jūnijā. Valdības partiju bloks ar kristīgajiem demokrātiem priekšgalā, ar antidemokratiskā vēlēšanu likuma palīdzību, centās iegūt varas monopolu valstī. Sai nolūkā bija nepieciešams, lai par kristīgajiem demokrātiem būtu nodota kaut viena balss virs 50 procentiem, kas atļautu tiem iegūt 65% visu deputātu vietu un tā nodrošināt savu kundzību parlamentā. Tomēr miljoni itāļu vēlētāju sagrāva šī bloka plānus. Vairāk nekā puse itāļu vēlētāju nobalsoja pret valdības bloka partijām, līdz ar to noraidot reakcionāro vēlēšanu likumu un de Gasperi valdības politiku. Vēlēšanās guva jaunus lielus panākumus komunistiskā partija. Par tās kandidātiem nobalsoja 6,1 milj. vēlētāju. Notikumi Francijā un Itālijā liecina par valdošās monopolistu kara politikas krīzi. Pretojas šai politikai arī kolonālo zemju tautas.

* * *

Viens no svarīgākajiem faktoriem, kas novājina imperialistiskās nometnes varenību un spēku, ir kolonālo un atkarīgo zemju nacionālā atbrīvošanās kustība, kas ar jaunu spēku iedegusies pēc otrā pasaules kara. Nacionālā jūga un nacionālās apspiestības iznīcināšana kļuvusi par vienu no svarīgākajiem mierīgas dzīves noteikumiem.

Nacionālo atbrīvošanas kustību apspiež ASV valdība un no tās atkarīgās Anglijas un Francijas valdības. Otrā Vispasaules Miera piekritēju kongresa aicinājumā Apvienoto Nāciju Organizācijai sacīts: «Mēs uzskatām mēģinājumus varmācīgi turēt tautas atkarībā un kolonālajā jūgā par draudiem miera lietai un proklamējam šo tautu tiesības uz brīvību un neatkarību». Miljoniem apspiesto cilvēku taisnīgā cenšanās izrauties no svešzemju nebrīves — lūk, kas ir koloniju un atkarīgo zemju atbrīvošanās kustības pamatā. Strādnieki, amatnieki, sikamatnieki, zemnieki, inteliģence, ar ārzemju kapitālu nesaistītās nacionālās buržuazijas pārstāvji — lūk, to spēku sociālais sastāvs, kas cīnās pret imperialistisko apspiestību.

Nav tādas valsts Afrikā vai Azijā, kurā pēc otrā pasaules kara nacionālās atbrīvošanās kustība nebūtu izpaudusies tādā vai citādā veidā. Dažas tautas nostājušās uz bruņotas cīņas ceļa par brīvību.

Vjetnamiešu tauta, iekarojusi savu neatkarību varonīgā cīņā pret japaņu okupantiem, atzīmē savas demokratiskā republikas

astoņus gadus. Tā pilna apņēmības aizstāvēt savu brīvību un neatkarību. Vjetnamas Demokratiskās Republikas astoņi gadi ir astoņi gadi vjetnamiešu tautas varonīgas bruņotas pretošanās imperialistiskajiem verdzinātājiem.

Cīņā par savu neatkarību vjetnamiešu tauta ne tikai aizstāvēja savus demokrātiskos iekarojumus, bet arī nostādīja franču imperialistus pilnīgas militāri politiskas izgāšanās priekšā.

Franču kolonizatori jau izdzīti no vairāk kā $\frac{9}{10}$ Vjetnamas teritorijas, no viņu jūga atbrīvoti 20 miljoni cilvēku no valsts kopējā iedzīvotāju skaita — 22 miljoniem.

Uz partizānu cīņas ceļa nostājušies Tunisijas, Kenijas un citu valstu patrioti.

Nacionālās atbrīvošanās kustība izpaužas arī tautas masveidīgās antiimperialistiskās uzstāšanās formā, kas nereti pāriet sadursmēs ar policiju un karaspēku. Līdzīgi notikumi ir bijuši un notiek Iranā, Pakistanā, Sirijā, Libanā, Ēģiptē, Irakā, Tunisijā, Marokā, Alžīrijā, Kenijā, Dienvidafrikas Savienībā un citās zemēs.

Nacionālās atbrīvošanās kustība mūsdienās kļuvusi par nepārvaramu spēku, par starptautiskā stāvokļa neatņemamu iezīmi, par vienu no svarīgākajiem faktoriem, kas nosaka notikumus pasaules arenā.

Apdraudēts ir kolonizatoru stāvoklis Azijā, Afrikā, Latīņamerikā un citās zemēs. Sabrūk kolonālā sistema. Kolonālās zemes pārstāj būt par imperialistu rezervi, no kuras viņi smēlās finansu līdzekļus un izejvielas rūpniecības attīstībai, ieguva lielgabalu savām militārajām avantūrām, lai izreķinātos ar atbrīvošanās un demokrātisko kustību dalībniekiem. Tas novājina imperialisma un kara noietnes spēkus.

Lielās Ķīnas tautas uzvara un tās aiziešana no imperialistu kontroles ir vislielākais trieciens kolonālajai sistemai. Tas ir ne tikai teritoriāls zaudējums, tirgus un izejvielu zaudējums imperialistiem, tas ir svarīgs faktors, kas iedvesmo apspiestās tautas cīņā par atbrīvošanos no imperialistiskās verdzības. Demokrātiskās Ķīnas uzvara pavēra jaunu lappusi Azijas tautu vēsturē. Pašlaik Ķīnas Tautas Republika ir varens miera un tautu drošības balsts ne tikai Tālajos Austrumos, bet arī visā pasaulē. Tieši tādēļ Padomju Valdība un visa padomju tauta nevar atzīt par normālu ASV un to ietekmē atrodošos valstu valdību atteikšanos atjaunot Ķīnas Tautas Republikas tiesības Apvienoto Nāciju Organizācijā, jo šāda politika nevar novest pie miera lietai labvēlīgiem rezultātiem.

Padomju Savienības tautas nemitīgi seko starptautiskās situācijas attīstībai un kopā ar Padomju valdību dara visu, lai novērstu jaunu karu, nodrošinātu un nostiprinātu mieru visā pasaulē.

* *
*

Padomju Savienības cīņu par mieru nosaka pats padomju socialistiskās sistēmas, padomju sabiedriskās un valsts iekārtas raksturs.

Mēs necenšamies pēc svešu teritoriju sagrābšanas un citu tautu un valstu verdzināšanas. Padomju valdības galvenais mērķis ir rūpes par mūsu tautas materialo un garīgo vajadzību pilnīgu apmierināšanu. Bet to vislabāk iespējams panākt miera apstākļos, tautu mierīgas sadarbības ceļā. Lūk, kāpēc arī PSRS valsts budžets ir mierīgas saimnieciskās un kulturalās celtniecības budžets, kas nodrošina galvenokārt padomju ļaužu nemitīgi pieaugošo vajadzību apmierināšanu.

Likumā par PSRS valsts budžetu 1953. gadam šiem mērķiem asināti 79,2% visu budžeta izdevumu.

Glūži citādu ainu dod kapitalistisko valstu budžeti. To budžeti galvenokārt vērsti uz agresijas un ekspansijas plānu finansēšanu. Pat pēc oficiāliem budžeta datiem militāro izdevumu daļa ASV sasniedz 73 procentus, Anglijā — 42 procentus un Francijā — 33 procentus no šo zemju budžeta izdevumiem.

Galvenais avots kapitāla valstīs, no kā sedz milzīgos militāros izdevumus, ir nodokļi, kas kā nepanesama nasta gulstas uz darbaļaudīm. Nodokļi sasnieguši nebijušu līmeni. Jau 1952. gadā ASV nodokļi aprija 30% no nacionālā ienākuma, Anglijā — 42%, Francijā ievāktie nodokļi pārsniedz pat kara laika līmeni 18 reizes.

Pilnīgi pretēju ainu vērojam mūsu zemē. Mums nodokļi tiek samazināti. Valsts budžeta galvenais ienākumu avots ir ienākumi no socialistiskās saimniecības.

Padomju tautas dzīves līmenis sistematiski paaugstinās. Uz smagās rūpniecības attīstībā gūto lielo panākumu pamata, Komunistiskā partija un padomju valdība pašlaik organizē krasu tautas patēriņa priekšmetu ražošanas pacēlumu.

Savā runā PSRS Augstākās Padomes V sesijā biedrs Maļenkovs paziņoja, ka ir neatliekams uzdevums divu triju gadu laikā krasi paaugstināt iedzīvotāju apgādi ar pārtikas un rūpniecības precēm.

Partija un valdība izvirzījušas uzdevumu izpildīt piektās piecades plānu tautas patēriņa priekšmetu ražošanā ievērojami ātrāk, nekā paredzēts.

Liela nozīme lauksaimniecības kāpināšanā un tautas materialās labklājības līmeņa celšanā ir Augstākās Padomes pieņemtajam jaunajam Likumam par lauksaimniecības nodokli un vēsturiskajam PSKP CK plenuma 1953. gada 7. septembrī pieņemtajam lēmumam «Par PSRS lauksaimniecības tālākas attīstības pasākumiem.» Jaunie pasākumi sekmēs turpmāku kolchozu

organizatoriski saimniecisku nostiprināšanu, kolchozu un kolchoznieku ekonomisku ieinteresētību lauksaimniecības attīstībā, kolchoznieku ienākumu paaugstināšanos. Kolchozu un kolchoznieku ienākumi jau 1953. gadā palielināsies vairāk nekā par 13 miljardiem rubļu, bet aprēķinot uz veselu gadu — vairāk nekā par 20 miljardiem rubļu.

Jauns spilgts gādības apliecinājums par padomju ļaudīm ir PSRS Ministru Padomes nesen pieņemtais lēmums par darba laiku ministrijās un iestādēs.

Isti padomju kulturas svētki bija Lomonosova vārdā nosauktās Maskavas valsts universitātes grandiozo ēku atklāšana Ļeņina kalnos.

Vēl nekad mūsu Dzimtene nav bijusi tik diža un varena, pilna dzīvības spēka un radošas enerģijas kā pašlaik. To dara stipru padomju sabiedrības morāli politiskā vienotība, nesagraujamā tautu draudzība, dedzīgais padomju patriotisms un padomju cilvēku ciešā sakļautība ap Komunistisko partiju un Padomju Valdību.

PSRS ir starptautiskās miera, demokrātijas un socialisma nometnes vadošais spēks. Mierīgā kulturas un saimnieciskā celtniecība Padomju Savienībā ievērojami ietekmē tālāku sadarbības nostiprināšanu, attīstību un paplašināšanu starptautiskās nometnes valstīm. Demokrātiskā nometne ir stipra ar savu vienotību un saliedētību. Miera un demokrātijas nometnes nepārtraukti pieaugošā varenība ir galvenais šķērslis, kas izjauc kara kurinātāju asiņainos nodomus. Lai tālāk sekmīgi attīstītos saimnieciskā un kulturas celtniecība, lai nemitīgi kāpinātu mūsu tautas labklājību un kulturas līmeni, mums vajadzīgs miers. Tāpēc visas padomju tautas, to starpā arī latviešu tauta, vienprātīgi atbalsta Padomju Valdības ārpolitiku. Padomju Savienība konsekventi un noteikti realizē miera saglabāšanas un nostiprināšanas politiku, attīsta sadarbību un lietīškus sakarus ar tām valstīm, kas no savas puses cenšas pēc tās, nostiprina brālīgas draudzības un solidaritātes saites ar lielo Ķīnas tautu, ar visām tautas demokrātijas valstīm.

Biedrs G. M. Maļenkovs PSRS Augstākās Padomes V sesijā norādīja, ka Padomju Valdībai un visiem padomju cilvēkiem miera nostiprināšana un tautu drošības nodrošināšana nav taktikas un diplomātiskas manevrēšanas jautājums. Tā ir mūsu ģenerālā līnija ārpolitikā.

Padomju tauta grib, lai Koreja kļūtu par vienotu, brīvu un miermīlīgu valsti, lai korejiešu tauta pati brīvi izšķirtu visus savas valsts iekārtas, savas ekonomikas un kulturas attīstības jautājumus. Tādēļ padomju ļaudis noteikti nosoda miera lietai bīstamo, agresīvo ASV politiku Ģenerālās Asamblejas VII sesijā

jautājumā par Korejas politiskās konferences sastāvu un raksturu.

Padomju ļaudis karsti vēlas, lai slavenās korejiešu tautas dzīve plauktu miera apstākļos. Mūsu uzdevums pašreiz ir, teica biedrs Maļenkovs Augstākās Padomes V sesijā, nodrošināt atjaunoto mierīgo dzīvi daudz cietušajai korejiešu tautai, kura, nesdama lielus upurus, nosargājusi savas tiesības lemt pašai savu un savas zemes likteni. Padomju tauta ar lielu gandarījumu uzņēma Padomju valdības lēmumu par palīdzības sniegšanu Korejas Tautas Demokratiskajai Republikai 1 miljarda rubļu apmērā. 1953. g. 10. septembrī Maskavā, sakarā ar Padomju valdības aicinājumu, ieradās Korejas Tautas Demokratiskās Republikas delegācija ministru kabineta priekšsēdētāja Kim Ir Sena vadībā. Runājot pa radio atbraukšanas dienā, Kim Ir Sens teica, ka Korejas valdības delegācijas ierašanās Maskavā dos savu ieguldījumu tālākā brālīgu draudzīgu sakaru nostiprināšanā starp Korejas Tautas Demokrātisko Republiku un Padomju Socialistisko Republiku Savienību; tas būs arī ieguldījums kara laikā sagrautās tautas saimniecības atjaunošanā un attīstībā, un tautas demokrātiskās iekārtas tālākā nostiprināšanā Korejā, kā arī valsts mierīgas apvienošanas lietā un miera un drošības nostiprināšanā Azijā.

Padomju valdība un visa padomju tauta noteikti uzstājas par Vācijas jautājuma atrisināšanu miera ceļā, par Vācijas apvienošanu vienotā, mieru mīlošā demokrātiskā valstī.

Kā zināms, 8 gadus pēc kara beigšanās Eiropā Vācijai nav miera līguma, tā paliek saskaldīta divās daļās, tā atrodas nelīdztiesīgā stāvoklī attiecībā pret citām valstīm. Tāds nenormāls stāvoklis ir ASV vadīto reakcionāro spēku politikas rezultāts, kas vērsta uz Vācijas sašķeltības nodrošināšanu uz visiem laikiem, tās pārvēršanu par jaunas agresijas galveno perēkli Eiropā, uz armijas radišanu, kas gatava atkārtot Hitlera karagājieni uz Austrumiem un Rietumiem.

Pasaules reakcija savvērestībā ar Adenauera kliķi paredz pārvērst Rietumvāciju par amerikāņu monopolistu koloniju, atjaunot vācu imperialismu, paverdzināt vācu tautu un nolemt to jaunai briesmīgai traģedijai, jo militarisma, agresijas un kara ceļš nozīmē Vācijai nacionālās pašnāvības ceļu, pašas vācu nacijas bojā eju. Gandrīz astoņi miljoni vāciešu samaksājuši ar savām dzīvībām par to, ka militaristi uzspieda vācu tautai savus kara plānus.

Bet vācu tautai ir vēl otrs ceļš, miera un Vācijas vienības ceļš. Vācu tautas uzdevums ir sagraut agresīvo spēku plānus, atjaunot savu nacionālo vienību, pārvērst Vāciju vienotā, mieru mīlošā valstī.

Padomju tauta vienprātīgi atbalsta padomju valdības priekšlikumus, kas izvirzīti šā gada 15. augusta notā Francijas, Lielbritānijas un ASV valdībām jautājumā par Vācijas problēmas mierīgu noregulēšanu. Padomju Valdības priekšlikumi rāda drošu, konkrētu un realizējamu ceļu Vācijas apvienošanai uz mierīgiem demokratiskiem pamatiem.

Visu padomju cilvēku kvēlu piekrišanu rada sarunu rezultāti starp VDR un Padomju Savienības valdībām. Padomju — vācu sarunas Maskavā un sarunu gaitā panāktā vienošanās apstiprina Padomju Savienības gatavību realizēt dzīvē savus priekšlikumus Vācijas kā vienotas miermīlīgas valsts atjaunošanā. Šīs sarunas bija liels ieguldījums cīņā par mieru un svarīgs posms ceļā uz padomju un vācu tautas draudzības nostiprināšanu miera interesēs visā pasaulē.

Padomju valdība, karsti vēlēdamās palīdzēt vācu tautai, sniedza Vācijas Demokrātikajai Republikai lielu materiālo palīdzību kara sekū likvidēšanai un vācu tautas dzīves līmeņa pacelšanai.

Tagad, kad augstsirdīgie padomju priekšlikumi un pasākumi paver plašas perspektīvas vācu tautas cīņā par tās nacionālajām tiesībām, vienotas, miermīlīgas un demokrātikas Vācijas nodibināšana atrodas pašas vācu tautas rokās. No vācu tautas atkārsies, vai nu Vācija kļūs par vienu no svarīgākajiem miera un drošības faktoriem Eiropā, vai arī par Eiropas galveno jaunas agresijas perēkli.

Terora un falsifikācijas apstākļos 1953. g. septembrī Bonnas republikā notika Rietumvācijas bundestaga vēlēšanas.

Vēlēšanu kampaņā Adenaueram lielu palīdzību sniedza amerikāņu varas organi, kas atradās Rietumvācijā. ASV imperialistiskās aprindas atvēlēja Adenaueru vēlēšanu fondam miljoniem marķu. Viņi uz katra soļa iejaucās priekšvēlēšanu cīņā. Vairākās vietās Rietumvācijā vēlēšanu dienā ceļu krustojumos vēlētāju iebiedēšanas nolūkā bija nostādītas amerikāņu automatistu nodaļas, fašistu bandītu rīcībā bija nodotas amerikāņu mašīnas.

Vācu tautai 1953. gada 6. septembra vēlēšanu rezultātī Bonnas republikā ir jauns solis uz Vācijas sašķeltības pastiprināšanu, uz Rietumvācijas pārvēršanu par ārzemju imperialistu militāru placdarmu. Fašisma briesmas palielinājušās. Tas liek tautām vēl vairāk pastiprināt modrību. Tautu pieaugošā tieksme pēc starptautisko jautājumu mierīgas noregulēšanas reizēm piespiež agresorus slēpties aiz mierīgiem lozungiem un patetiskiem vārdiņiem par mieru. Tas uzliek mums pienākumu pastiprināt ideoloģisko darbu, nemitīgi atmāskot agresorus. Vēstures pieredze mūsu tautai jau daudz ko iemācījusi. Latviešu tauta ļābi atceras, kā angļu-amerikāņu imperialisti, cīnīdamies pret Padomju Krieviju, 1919. gadā centās pārvērst Latviju par šīs

cīņas placdarmu un ieroci. Viņi nodibināja Latvijā okupācijas režimu un politisku kundzību pār to. Latvijas ekonomiku viņi pakļāva ASV un Anglijas monopolu interesēm. Sniedzot militāru «palīdzību» Ulmaņa kliķei, amerikāņu-angļu imperialisti padarīja Latviju par savu vasali, uzvēla uz latviešu tautas pleciem smagu parādu nastu (Anglija 2 miljoni 320 tūkstoši mārciņu sterliņu, ASV — 5 775 tūkst. dolarus), kurus latviešu tautai desmitiem gadu laikā vajadzēja atmaksāt. Latvijas teritorijā atrodošās dažādās ASV un Anglijas misijas un pilnvarotie nodarbojās ne tikai ar Latvijas uzrīdīšanu Padomju Krievijai, spiegošanas un diversiju organizēšanu pret to, bet arī ar latviešu tautas īpašuma atņemšanu un izlaupīšanu, sagrābjot Latvijas tautas saimniecības galvenās nozares. ASV un Anglijas imperialisti pārvērtā buržuazisko Latviju par savu koloniju.

Latviešu tauta kopā ar visām padomju tautām kvēli atbalsta Padomju valdības ārpolitiku, kas vērsta uz strīdīgo jautājumu mierīgu noregulēšanu, uz mierīgu savstarpēju attiecību nodibināšanu starp tautām, uz draudzīgu kulturalo, ekonomisko un zinātnisko sakaru attīstību.

* * *

Vispasaules Miera Padomes Deklarācijā un Uzsaukumā norādīti konkrēti uzdevumi, kas izriet no pašreizējā starptautiskā stāvokļa. Te norādīts, ka nepieciešams nodrošināt mieru Korejā un pārtraukt karus, kas tiek vesti pret tautu neatkarību, norādīts, ka iespējams miera ceļā atrisināt Vācijas un Japānas problēmas, kā arī tas, ka nav pieļaujama ārzemju iejaukšanās tautu un valstu iekšējās lietās, ka nepieciešams likvidēt ārzemju karabāzes, kas atrodas citu valstu teritorijās. Pēc tam, kad Vispasaules Miera Padomes pieņemtie lēmumi Budapeštā kļuva zināmi tautām, vispasaules kampaņa par labu starptautiskām sarunām plaši izvērsās visās zemēs. Tā Anglijā miera aizsardzības komiteja aicina iedzīvotājus prasīt, lai valdība noteiktu datumu un vietu, kur tuvākajā laikā satiktos lielvalstu augstāko sferu pārstāvji, kā par to teica premjerministrs Vinstons Čerčils, kā arī, lai valdība virzītu savu darbību uz Ķīnas uzņemšanu ANO. Daudzas arodbiedrību nacionālās apvienības un simtām leiboristu partijas vietējās sekcijas izsakās par labu mierīgām sarunām, par starptautiskā saspīlējuma samazināšanu. Itālijā arvien plašāk izvērsās varena kustība par mieru. Daudzās Itālijas pilsētās miera piekritēju rīkotajās demonstrācijās tiek prasīta starptautisko problēmu mierīga atrisināšana. Notikušas Miera aizsardzības nacionālās konferences, kurās piedalījās politiskie, kultūras darbinieki, ekonomisko aprindu pārstāvji, kuri agrāk miera kustībā nepiedalījās.

Francijā nacionalajā konference «Par sarunām ar mieru» piedalījās visu departamentu un daudzu organizāciju pārstāvji.

Indijā plaši izvērsās kampaņa parakstu vākšanai zem Visindijas Miera padomes Aicinājuma. Aicinājumā ieteikts valdībai, lai tā liek priekšā lielvalstīm noregulēt starptautiskās strīdīgās problēmas miera ceļā un uzstāties pret tiem, kas grib traucēt vienošanos.

Beļģijā un Vācijā notiekošās kampaņas pamatā ir aktīva miera cīnītāju darbība, pret «Eiropas aizsardzības asociāciju», par Vācijas problēmas atrisināšanu miera ceļā, uzsākot sarunas starp lielvalstīm.

No Eiropas un Azijas zemēm, no Latīņamerikas zemēm pienāk ziņas par visdažādākajiem veidiem, kā tautas pauž domu, kas proklamēta Vispasaules Miera Padomes lēmumos.

Kīnas Tautas Republikā un visās tautas demokrātijās zemēs iedzīvotāji vienprātīgi atbalsta kustību par miermīlīgām sarunām. Pat ASV, kur valdošās aprindas piekopj «aukstā kara» politiku, organizē starptautiskas avantūras un provokācijas, ir daudz ļaužu, kas gatavi pievienoties citu zemju miera cīnītājiem.

Vispasaules Miera Padomes lēmumus plaši atbalsta dažādas starptautiskas demokrātiskas organizācijas — Vispasaules arodbiedrību federācija, Vispasaules demokrātiskās jaunatnes federācija, Starptautiskā demokrātiskā sieviešu federācija, kas apvieno simtiem miljonu ļaužu.

Padomju tauta ar lielu sajūsmu atbalsta Vispasaules Miera Padomes lēmumu un Padomju miera aizstāvēšanas komitejas lēmumu plašāk izvērst cīņu par visu starptautisko problēmu noregulēšanu miera ceļā.

Miera aizstāvēšanas padomju komitejas plenuma rezolūcijā sacīts, ka, noteikti cīnīdamies par miera lietu, padomju cilvēki tai pašā laikā atceras nepieciešamību paaugstināt modrību pret kara kurinātāju intrigām un nemitīgi nostiprināt un uzlabot lielās Padomju Savienības aizsardzību. Padomju tauta, kuras rīcībā ir visi modernas kara tehnikas veidi, nevienam nav draudējusi un nedraud un kā agrāk cieši stāv par to, lai visātrākā laikā panāktu vienošanos par bruņojuma ievērojamu samazināšanu un lai tīktu aizliegta atomu, bakterioloģisko un citu cilvēku mašveida iznīcināšanas ieroču lietošana.

Simtiem tūkstoši mūsu zemes darbaļaužu — strādnieki, kolchoznieki, inteliģence, zinātnieki un citi uzstājas sapulcēs, atbalstīdami un atzīdami par pareizu Padomju valdības miera politiku. Viņi aicina visus labas gribas cilvēkus vēl neatlaidīgāk cīnīties par miera saglabāšanu.

Aizstāvēt miera lietu, stiprināt Padomju Savienības varenību nozīmē, ka katram padomju cilvēkam, lai kādā darba postenī viņš atrastos, jāstrādā vēl pašai ziedīgāk, jāatdod visi spēki,

801

zināšanas un spējas šim diženajam mērķim. Padomju Latvijas darbaļaudim izvirzās lieli un atbildīgi uzdevumi.

Rūpniecības uzņēmumu strādniekiem un kalpotājiem jācenšas panākt 1953. gada uzdevumu izpildi katrā uzņēmumā, cechā un brigādē noteiktās nomenklaturās un izstrādājuma asortimenta ziņā, izlaižot tikai augstas kvalitātes produkciju. Nepieciešams nodrošināt sistematisku produkcijas pašizmaksas pazemināšanu un darba ražības celšanu, izbeigt nesaimniecisku rīcību un panākt katra uzņēmuma rentabilitāti. Celtniecības organizāciju strādnieku un kalpotāju pienākums ir šajā gadā noteikti izpildīt celtniecības darbu plānus un pazemināt celtniecības pašizmaksu, panākt tuvākajā laikā celtniecības darbu kvalitātes krasu uzlabošanu republikā. Lai izbeigtu atpalcību lauksaimniecībā, atpaliekošos rajonos un kolchozos nepieciešams sistematiski nostiprināt un attīstīt kolchozu sabiedrisko saimniecību. Kolchoznieku un visu lauksaimniecības darbinieku uzdevums ir pavairot lopbarības rezerves sabiedrības īpašumā esošo ganāmpulku vajadzībām, izbeigt atpalcību lopkopības attīstībā, panākt lopkopības produktivitātes strauju uzlabošanu, ātrāk novākt graudu kulturu ražu, novākt kartupeļus, veikt noteiktos termiņos rudens sēju un citus lauku darbus, laikā norēķināties ar valsti visos lauksaimniecības produkcijas veidos. Cīņa par tālāku Latvijas PSR lauksaimniecības kāpinājumu ir visu republikas darbaļaužu uzdevums.

«Neatliekamais uzdevums ir, — pasvītrotja savā runā PSRS Augstākās Padomes V sesijā biedrs Maļenkovs, — pamatojoties uz visas lauksaimniecības augšupeju un kolchozu tālāko organizatoriski saimniecisko nostiprināšanu — tuvākajos divos trijos gados radīt mūsu zemē pārtikas pārpilnību iedzīvotājiem un izejvielu pārpilnību — vieglajai rūpniecībai.»

* * *

Padomju ļaudis strādā ar vislielāko enerģiju, lai veiktu valdības izvirzītos uzdevumus. Viņi zina, ka mūsu zemē viss tiek darīts tautas labklājībai. Cieši saliedējusies ap Komunistisko partiju, padomju tauta droši iet pa komunisma celtniecības ceļu. Padomju ļaudis nebaida nekādi agresoru draudi, viņi ir pilni pārliecības saviem spēkiem. Demokratiskā nometne, kas apvieno vienu trešo daļu cilvēces, ir varens faktors miera saglabāšanā un nostiprināšanā.

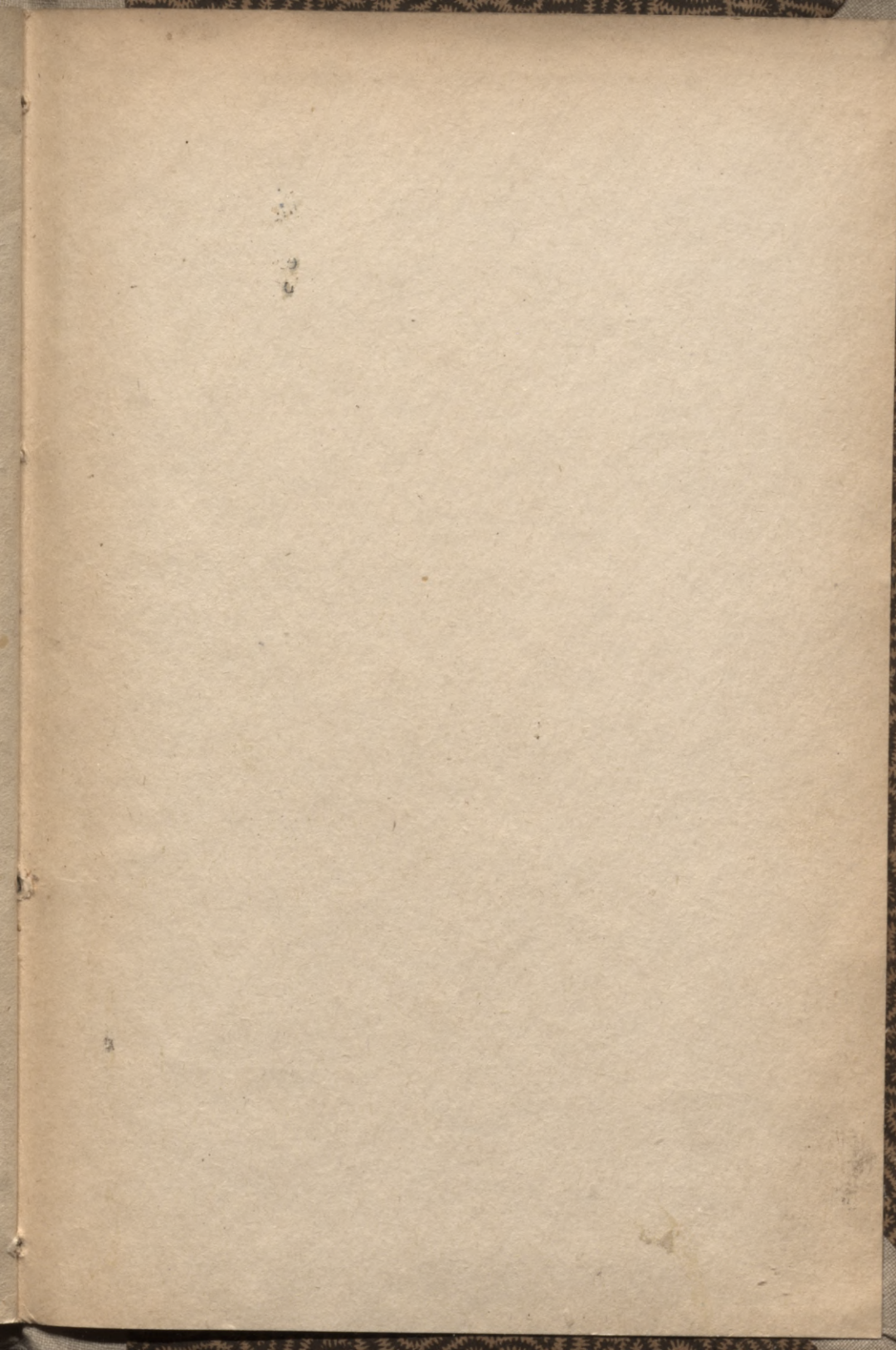
Šī nometne ir kā varens šķērslis ceļā visiem, kas cenšas izraisīt jaunu pasaules karu. Un, kā pasvītrotja biedrs Maļenkovs savā runā PSRS Augstākās Padomes V sesijā: «Ja tautas būs modras un vērsīs savas pūles uz to, lai nepieļautu realizēt agresoru plānus — miers būs nodrošināts».

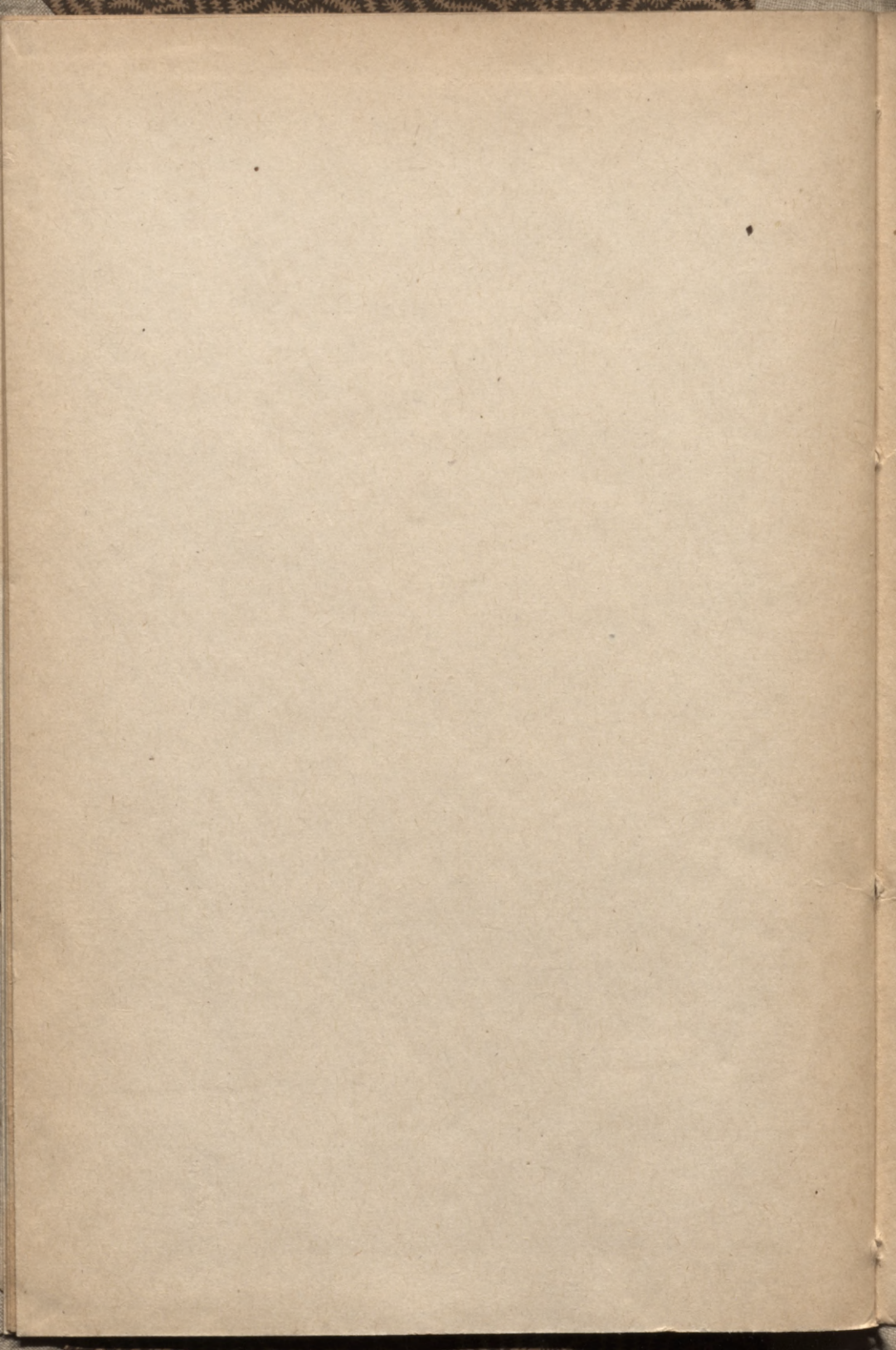
LKP CK

Propagandas un aģitācijas daļa

LATVIJAS NACIONĀLĀ BIBLIOTĒKA

0309065268